

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznikov. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Dva ogromna požara

V šanghajskem predmestju je zgorelo nad 300 ljudi — Ameriška prerija v plamenih — Požar je uničil nad 50 farm in ogroža številne naselbine

Šanghaj, 10. aprila. V bližini Šanghaja je za ladjedelnico japonske parobrodne družbe »Nippon Jasen Kaiša« izbruhnil v predmestju Pu Tung ogromen požar, ki se je silno naglo razširil, ker je bila večina poslopj zgrajena iz lesa. Požar je uničil v kratkem času celo predmestje na površini angleške kvadratne milje. Prizori, ki so se odigrali med požarom, so bili grozni. Kolikor se more presoditi po prvih podatkih, je izgubilo v plamenih življenje okoli 300 ljudi. Izključeno pa ni, da je število žrtev znatno večje, ker se niso razkopali in očistili pogorišča, ter je verjetno, da bodo na pogorišču našli še več trupel ponesrečencev. V tesnih ulicah z lesenimi zgradbami je bilo gašenje zelo težavno. Mnogoštevilnemu vojaštvu in ognjegascem, ki so prihitali na pomoč, se je z velikim trudom in po dolgotrajnem gašenju posrečilo rešiti japonsko ladjedelnico ter preprečiti še večjo škodo. Boda prizadetega prebivalstva je nepopisna.

Newyork, 10. aprila. Iz Atwooda v državi Kansas poročajo, da je izbruhnil v preriji ogromen prerijski požar, ki je tudi uničil že okoli 50 farm. Požar grozi vpepeliti celo vrsto naselbin ob robu prerije, če se ga ne bo posrečilo pravočasno zaječiti.

Umor trgovca Jakopiča bo kma' u pojasn en

Aretiran je bil bajtar Josip Škulj, ki sicer taji krivdo. a govore zoper njega močne indicije — Davi je bil Jakopič obduciran in pokopan

Velike Lašče, 10. aprila. Vse kaže, da bo zagonetni umor posestnika in lesnega trgovca Antona Jakopiča, ki je tako razburil prebivalstvo tamšnjega okraja, kmalu pojasnjen. Kakor poroča že današnje »Jutro«, so orožniki aretirali bajtarskega sina Jožeta Škulja, ki je bil osumljen umora. V njegovi hiši so povodom preiskave našli železen odbitek puškega kopita, na katerem so bili vidni še sveži sledovi krvi. Čeprav je bila že ta najdba zelo sumljiva, ga orožniki niso aretirali. Šele, ko je tudi policijski pes, ki ga je poslala ljubljanska policijska direkcija, zasledoval sled proti Škuljevemu domu in od tam do Jakličeve gostilne na Kovpi, kjer se je Škulj ob 1. zjutraj še nahajal, so ga aretirali. Fant, tudi ni mogel dokazati alibija, kje je bil usodne noči od 23. ure dalje. Orožniki so ga včeraj zaslisevali ves dan in nadaljevali zasliševanje tudi danes. Škulj odločno zanika vsako krivdo in zatrjuje, da bo svojo nedolžnost dokazal.

Davi je prispela v Črni potok sodno-zdravniška komisija, ki je truplo pokojnega Jakopiča obducirala. Pri obdukciji je komisija ugotovila, da je bil ustreljen v prsa in da je krogla na hrbtu izstopila. Po končani obdukciji so nesrečnega posestnika Jakopiča ob veliki udeležbi prebivalstva tamšnjega okraja pokopali.

(Ker so nekateri, zlasti pa zagrebški listi poročali, da je bil umor posestnika Jakopiča izvršen v Sodražici, ugotavljamo, da je bil Jakopič umorjen v Črnem potoku, občina Lužarje, župnija Sv. Gregor v velikolaškem sodnem okraju.)

Lerinc osumljen tudi umora v Zagrebu?

V Novem Sadu se trdovratno širijo verzije, da je Lerinc umoril Tonija Schlegla in skušal nato z avtomobilom pobegniti

Beograd, 10. aprila. Kakor poroča beograjska »Pravda«, se je v Novem Sadu razširila verzija, da je Imre Lerinc, ki je osumljen umora šoferja Majatovića, izvršil tudi atentat na Tonija Schlegla, ker se je prav tedaj (22. marca) nahajal v Zagrebu. »Pravda« je te verzije označila kot pretirane. Današnje »Vreme« poroča naslednje: »Zanimivo je, da se v Novem Sadu trdovratno vzdržuje verzija, da je Lerinc morilec Tonija Schlegla in da mu je po umoru uspelo skrivati priti peš do Novega Sada. Po tej verziji je Lerinc domneval, da bo v kratkem prišel v roke policije ter se je odločil za oben korak, da bi prišel bodisi za ceno še enega človeškega življenja do avtomobila, s katerim bi mogel priti do meje in pobegniti. Ker morilec še niso pripeljali v Novi Sad in niso znane njegove izpovedi, podane orožništvu v Rijadi in istotako tudi ne pri prvem zaslišanju, naravno ni bilo mogoče ugotoviti, v koliko je ta verzija točna. Brez dvoma pa je značilno, da se zelo trdovratno vzdržuje že tri dni.

Konferenca o osnovanju Agrarne banke

Posvetovna je ministra pravde s predstavniki oblastnih poljedelskih zadrug. — Kje bodo osnovane podružnice banke.

Beograd, 10. apr. Danes so dospeli semkaj delegatje poljedelskih zadrug iz Zagreba, Splita, Sarajeva, Skoplja in Štipa, ki so se udeležili dopoldne v ministrstvu pravde konference o osnovanju Agrarne banke. Pri tej priliki bo načelno rešeno vprašanje glede prenosa kapitala direkcije za poljedelski kredit na

Agrarno banko. Razpravljalo se bo tudi o tem, kje naj se osnujejo podružnice in poverjenistva Agrarne banke. Na podlagi rezultatov jutrišnje konference, bo nato minister pravde skupno z ministrom trgovine in finančnim ministrom sestavil definitivni načrt zakona o Agrarni banki.

Napeti odnošaji med Grčijo in Bolgarijo

Bolgarski diplomatski krogi niso zadovoljni s politiko Venizelosa, ker ni v skladu z bolgarsko.

Beograd, 10. aprila. Iz Sofije poročajo, da so bolgarski diplomatski krogi zelo v skrbeh glede ureditve bolgarskih odnošajev z Grčijo. Kakor znano, so nastale med obema državama dokaj napete razmere, ker Grčija ni hotela pristati na odgoditev bolgarskih reparacijskih plačil. Listi pišejo, da je bil novoimenovani bolgarski poslanik v Atenah sprejet sicer zelo priščno, da pa politika Venizelosa ni v skladu z govori, ki so bili izrečeni pri tej priliki. Venizelos hodi po potih, ki se čisto križajo z bolgarskimi.

Koncentracija ministrstev

Beograd, 10. aprila. Uradi vladnega predsedstva, ki so bili doslej nameščeni po raznih krajih, se bodo z jutrišnjim dnem priselili v bivše poslopje finančnega ministrstva. Kabinet ministrskega predsednika bo nameščen v doseadanem kabinetu finančnega ministra, ta pa se bo preselil za eno nadstropje višje. Na nasprotni strani ulice bodo v novem poslopiju ministrstva za sume in rudnike koncentrirana vsa ostala ministrstva, tako da bo odslej vrhovna državna uprava docela koncentrirana.

Borba za stanovanjsko zaščito

Beograd, 10. aprila. Dopoldne je minister socialne politike sprejel deputacijo združenja stanovanjskih najemnikov in deputacijo hišnih posestnikov. Obe deputaciji sta izročili ministru obširne spomence glede rešitve stanovanjskega vprašanja po 1. maju. Hišni posestniki predlagajo, naj bi se stanovanjska zaščita brezpogojno ukinila, dočim zahtevajo stanovanjski najemniki, naj bi se podaljšala do 1. 1935. Kakor se doznava, v ministrstvu odločitev o tem vprašanju doslej še ni padla in bo komisija šele te dni skupno z ministrom socialne politike načela to vprašanje.

Dopoldanske avdijence

Beograd, 10. aprila. Danes dopoldne so bili v avdijenci na dvoru minister za poljedelstvo dr. Frančič in zastopnik zunanje ministra dr. Kumandul.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 10. aprila.

Snoči si je neki podjetni uzmovnik na pokopališču pri Sv. Krištofu pripravil teren za rokomašarske posle. Potrjal je z zidu več metrov pločevine in jo pustil tam ležati. Imel je namen odtrgano pločevino danes odnesti. Toda račune mu je prekrizal cerkvenik, ki je opazil odtrgano pločevino in sklenil tatu pošteno zagosti.

Davi okoli 6.30 se je priplazil za zid na pokopališču neki možki in pričel odnašati pripravljeno pločevino. Komaj se je lotil posla, so ga zgrabile močne pesti in moral je hoče-noče na policijo. Tam so doznali, da ima opraviti s starim znancom Gabrielom Megličem, ki je specialista za take tatvine. Izročili so ga sodišču.

Slično smolo je imel tudi neki svedrovec, ki je danes ponoči vlomil vrtno ograjo pri mesarju Franu Lavtičarju na Sv. Petra cesti 83. Z vetrilom je odprl vrata sušilnice in mesarije, bil pa je zasačen in so ga pregnali. Policija zdaj išče podjetnega tatva, ki mora gotovo dobro poznati razmere v hiši.

Snoči je bil tudi izvršen vlom v gostilno Kristine Vrh v Židovski stezi 4. Tat je odnesel več Din gotovine in več kranj, klobas. Tat je dinal denar in je zato v sobi vse premetel. Odšel je razočaran z dolgim nosom.

Dva kolesarska karambola sta bila davi prijavljena na policijo. Eden se je pripetil na križišču Grubarjevega nabrežja in Karlovske ceste. Enemu kolesarju se je polomilo kolo in ima 250 Din škode. — Včeraj se je po cesti, ki gre sporedno z Aljaževu v Šiški in še nima imena, vozil za zabavo šolarček Josip S. Ker je cesta zelo ozka in v diru ni mogel naglo obrniti, je zavozil na dvorišče hiše, kjer stanuje Lavričeva rod. bina. Zaletel se je v Lavričevu hčerko Ano. Dekletke je obležalo nezvestno. Fantič se za svoje žrtev ni zmenil, marveč jo je s kolesom pobrisal. Za svojo neprevidnost bo prejel primerno lekcijo.

Kako je hodža Ali izganjal hudiča

V Sjenici je neki hodža, ki je bil že obsojen zaradi umora na 101 leto ječe, zdravil na pljučnici obolelo žensko na ta način, da ji je z drenovimi palicami izganjal hudiča.

Novi Pazar, 10. aprila. O skoro neverjetnem slučaju praznoverja poročajo iz Sjenice, kjer je neki bolni ženski izganjal hodža hudiče z drenovimi palicami. Zena bivšega orožnika Murata Totića je namreč obolela nedavno na hripi, povrh pa je dobila še pljučnico. Zaradi velike vročice se ji je pričelo bledeti in je dobila tudi živčne napade. Njen mož je namesto k zdravniku šel k Ali hodži Tandiru, tamošnjemu muzaču, mu pripovedoval, da je žena znorela ter ga naprosila, naj mu pomaga. In hodža je obljubil, da mu bo ženo Vilo temeljito ozdravil.

Ker je Murat privolil, je hodža takoj pričel z zdravljenjem. Vzel je daljšo vrvo, jo poskropil z blagoslovljeno vodo, zvezal ženi roke in noge ter jo obesil za roke na strop, dočim ji je noge privezal na dva velika žeblja, zabita v tla. Vrvi je tako napel, da se ni mogla niti giniti. Nato je v bližnjem grobovju narezal več debelih drenovih

palic in pričel strahovito pretepati nesrečno žensko, da bi izgnal iz nje hudiče, ki so jo baje obsedli.

O stvari je zvedel tamošnji zdravnik dr. Babič, ki je takoj odhitel k bolnici. V svoje presenečenje je našel v stanovanju ubogo žensko zvezano, in sicer prav v trenutku, ko jo je hodža Ali neusmiljeno pretepal z drenovimi palicami. Pozval je takoj nekega policijskega uradnika, ki je hodžo aretiral z njegovimi blagoslovljenimi zdravili. Zdravnik je pregledal nesrečno žensko ter ugotovil, da ima 41 stopinj vročine. Odredil je seveda takojšnji prevoz v bolnico.

Zanimivo je tudi dejstvo, da je hodža Tandir v času turške oblasti zaklal ženo in otroka nekega žida in da je bil zaradi tega obsojen od turškega sodišča na 101 leto ječe. Padec turškega režima ga je rešil ječe, ni ga pa spame toval.

Novi komunistični nemiri v Rumuniji

Demonstracije zavoljo aretacije komunističnega voditelja v Petrošanah — Spopad s policijo

Bukarešta, 10. apr. V erdeljskem rudniškem mestu Petrošani je došlo včeraj do velikih izgrezov zaradi aretacije prvaka komunistov, ki je vršil komunistično propagando. Delavske organizacije so protestirale zaradi te aretacije v Bukarešti, njihov protest pa ni dosegel zaželenega uspeha. Zato so delavci v sporazumu z delodajalci zapustili za en dan delo ter priredili veliko protestno zborovanje. Po zborovanju so ob 11. dopoldne odkorakali v velikem spredu skozi mesto ter se ustavili pred poslopjem občinske uprave, kjer je došlo do burnih demonstracij. Ker je bilo pričakovati resnih spopadov, je policija pozvala demonstrante, naj se razidejo. Demonstranti pa so odgovorili z napadom in

navahili na policijo z noži in palicami. Pri tem napadu so bili ranjeni štirje policisti. Policija je bila prisiljena poslužiti se orožja in je bilo v spopadih ranjenih 10 komunistov. Končno se je policiji posrečilo razšiti demonstrante. Med rudarji so bile izvršene mnogostevilne aretacije.

Bukarešta, 10. apr. V zvezi z zadnjimi dogodki v Temešvaru in v drugih krajih, kjer je prišlo do komunističnih nemirov, se je uporaba zakonov proti komunistom poslabšala. Danes je bilo izvršenih več hišnih preiskav. Našli so nekaj izvodov tajno tiskane komunističnega lista, ki opisuje dogodke v Temešvaru, ter zahteva masle vanje za ranjence. V listu se izjavlja, da je policija provocirala demonstrante.

Neverjetna predrznost chicaških razbojnikov

Maskirani razbojniki so vdrli med službo božjo v sinagogo, izropali vse navzoče in jih nato zaprli v sinagogo, sami pa brez sledu izginili

Newyork, 10. aprila. V Chicagu je bil te dni izvršen tudi za ameriške pojme neverjetno drzen roparski napad. V tamošnji sinagogi se je vršila povodom proslave 10-letnice ujedinjenja Rumunije cerkvena svečanost, ki so ji prisostvovali predstavniki oblasti, osobje rumunskega poslanstva z rumunjskim poslanikom na čelu ter polnoštevilo rumunska kolonija v Chicagu. V cerkvi je bilo navzočih okrog 80 ljudi. Sredi službe božje se je pojavilo v sinagogi pet maskiranih razbojnikov, ki so neopazeno zaprli vrata in v največji tišini z naperjenimi samokreš v rokah pozvali vse navzoče, naj dvignejo roke kvišku in se postavijo z obrazom k zidu. Presenečenim molilcem ni

preostajalo nič drugega, kakor da so se temu povelju brezpogojno pokorili. Razbojniki so nato hitro opravili svoje delo. Vsem navzočim so po vrsti izpraznili žepce, pobrali vso zlatnino in zlasti skrbno izbirali ženski nakit, puščajoč oropanim vse imitacije. Svoj plen v skupni vrednosti 80.000 dolarjev so spravili v pripravljene vreče, zaklenili za seboj sinagogo in v pripravljenem avtomobilu brez sledu izginili. Udeleženci svečanosti so bili celi dve uri zaprti v sinagogi, dokler jih na dolgotrajno klicanje ni slišal nek stražnik in jih rešil mučnega položaja. O storilcih manjka doslej še vsaka sled.

Borba

Žena najela morilca za svojega moža

Grozno odkritje v gozdu — Umor iz pohlepnosti po denarju

Bratislava, 10. aprila. V bližini Sv. Mikulaša je našel neki lovec sredi gozda že napol razpadlo človeško glavo in dele kosti človeške noge. O tej najdbi je takoj obvestil orožništvo, ki je preiskalo vso okolico ter našlo še dve vreči z ostanke razsekanega človeškega telesa. Po ostankih obleke so indicirali razsekanost ostanke za truplo gostilničarja Janeza Stross-Kolarka, ki je lani nenadoma izginil. Na lice mesta došla kriminalna komisija je pričela takoj preiskavo in ugotovila, da je najela morilca umorjenčeva žena Elizabeta, ki je živeča z njim že več let v največjih

preprih. Elizabeta je bila dvanajset let mlajša od svojega moža ter se je polakomila denarja, ki ga je po prisluzi s težkim delom v Ameriki. Po dolgih nagovarjanjih se ji je posrečilo pregovoriti moža, da ji je izročil hranilno knjižico. Jedva pa je prejela denar, že ga je pričela razpavati na vse strani. To je njenega moža zelo razjezilo. Pričel je popivati in se prepirati z njo, dokler ni mlada razslopnica najela morilca, ki ga je za 1000 čeških kron umorila. Morilec samega še niso našli, ker ga nihče osebno ne pozna, dočim so Elizabeto že zaprli.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 22815—22875 (22.845), Berlin 13.485—13.515 (13.50), Bruselj 7.9069, Budimpešta 9.9233, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9795—8.0095 (7.9945), London 275.92—276.72 (276.32), Newyork 56.81, Pariz 222.45, Praga 168.07—168.87 (168.47), Trst 297.70.

Efekti: Celjska 158 den., Ljubljanska Kreditna 123 den., Praštediona 850 den., Kreditni 170 den., Večve 120 den., Ruš

250—260, Stavbna 50 den., Šešir 105 den., Kr. ind. dr. 290 den.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 799.45, Berlin 13.50, Budimpešta 9.9233, Milan 297.70, London 268.32, Newyork 56.81, Pariz 222.45, Praga 168.47, Curih 1095.9.

INOZEMSKA BORZE.

Carih: Beograd 9.125, Dunaj 72.95, Budimpešta 90.55, Berlin 123.30, Praga 15.38, Milan 27.17, Pariz 20.30, London 25.215, Newyork 519.50.

August Blanche:

Na valovih strasti

Roman

Bilo je dobro uro po izgredu na trgu Bastille, ko vidimo viteza in njegovo nečakinja, vsakega v svojem velikem, bogato pozlačenem naslonjaču pri krasnem marmornatem kamnu v Geronnierovi sobici. Ogenj plapolja v kamnu in plamen obseva marmornate stebre, na katerih sloni bogato pozlačen obok, na njem pa stoji velika ura z dvema pozlačenima, iz masivnega srebra izdelanima križarjema-vitezoma, katerih eden zbija drugega s sedla.

— Parbleu! — je zastokal bankir. Kako neznozne bolečine. Vse kaže, da mi bo ostala po tem udarcu brazgotina. In vseh teh neprijetnosti si krivi ti, — je nadaljeval srdito.

— Jaz! — je ponovila Adelaida. — Kako morete kaj takega trditi, dragi strček?

— No, mar nisem ustregel tvoji želji in šel s teboj, da ti pokažem spomenik jultiske revolucije? — je vprašal bankir.

— Hvala za vašo prijaznost, strček, hvala, da ste mi jo končno izkazali. Kako krasen je ta spomenik! V njem je združena vzvišenost z okusom. Kako diven je razgled z njegovih balustrad! In kako žalostna je slovesnost v grobnicah doli pod njim!

— Krasen spomenik! — se je rogala stric. — Nagrobni spomenik puntarjev... krasen opomin za bodočnost.

— Vam ta spomenik ni všeč, strček... toda to je delo samega kralja, a kralj je že davno strčekov ljubljenec.

— Moj ljubljene!... No, pa naj bo... vsaj bil je. Toda zdaj... sicer ti pa moram povedati, drago dete, da sem se napotil s teboj k spomeniku samo zato, da zamašim usta radikalom, da bi bilo dobro ljudstvo srečno in zadovoljno in tako dalje.

— Zelo skromno ljudstvo, če ne potrebuje za srečo in zadovoljstvo drugega, nego nagrobni kamen za svoje pokojne. — je pripomnila Adelaida.

— Moja iskrena želja je, da bi ta sodrga ležala pod njim, — je pripomnil bankir.

— Prepričana sem, da bi izvezli onega plemenitega in pogumnega mladika, ki je vam danes rešil življenje, — je dejala bankirjeva nečakinja.

— Puntar, dostojen kompanjon tega ljudstva, ki lahko profitira vse, izgubi pa ne more ničesar, — je odgovoril bankir.

voril bankir. — Ne čudil bi se, če bi ta hip že sedel pod ključem.

— Če bi res sedel, bi bila najina sveta dolžnost rešiti ga čim prej. — je dejala Adelaida.

— Eh!

— Zelo nespametna sem bila, da ga nisem vprašala, kje stanuje. K sreči sem si dobro zapomnila njegovo ime.

— Zakaj »k sreči«?

— Inu, informirati se hočem, če ni bil kdo pod tem imenom danes aretiran.

— No in če je bil?

— Bo takoj izpuščen, — je odgovorilo dekle, — in vi, strček, bi bili prvi, ki bi mu sporočili, da je izpuščen. Ne smete ostati njegov dolžnik. Morate mu vsaj omogočiti, da bo prodajal zlate verige namesto medenastih. Kaj ne, da storite to, dragi strček?

— To si bom temeljito premislil, — je odgovoril bankir. — Mož bi se napihnil nalik žabi.

— Toda strček, saj sem dobro videla, kako ste tudi vi navdušeno poslušali njegov govor. — je pripomnila Adelaida smeje.

— Jaz da sem poslušal navdušeno? — je ugovarjal bankir.

— Da, strček, in opetovano sem opazila v vaših očeh, da mu pritrjujete. Iz tega sem takoj sklepala, da je bilo utemeljeno, kar je govoril.

— Obžalovanja vredna družba, — je odgovoril stric, — v kateri more nastopiti tak prekucuh, ne da bi se našel omikan in pameten človek, ki bi izjavil, da ni vse res, kar je trdil.

— Torej je res, da...

— Da, res je, — jo je prekinil bankir, — da je splošni kredit resno ogrožen. Težka kriza je pogoltnila že cele legije malih kapitalistov in urnih korakov se bliža velikim, ki jih čaka ista usoda, če si ne bodo znali pravočasno pomagati. Kdo n. pr. bo honoriral in kdo bo amortiziral vse tiste »billets de complaisance«, ki leta kakor egipčanske kobalice na naše mesto in se kopičijo v ogromnih množinah v osamljeni banki. Ne, če ne pride drug finančni minister, se ta položaj sploh ne bo izpremenil, — je pripomnil z ono veliko samozavestjo, ki je lastna malim ljudem.

To, kar je mislil monsieur Geronnier z onimi »billets de complaisance«, bi bilo treba pojasniti tem bolj, ker so baš ti »billets de complaisance« podpirali zmešnjavo in nesigurnost, ki sta vzbudili med trgovskim svetom zelo neprijeteljsko razpoloženje napram vladi, da si s tem ni rečeno, da so bili

edini vzrok omenjenega zla. Primer vse najboljše pojasni. A je kupil blago od B, ker pa ne more plačati v gotovini, ponudi B zadolžnico ali menico, plačljivo določenega dne po treh mesecih. Ta zadolžnica ali menica se naziva kratko »billet«. A, zadovoljen, da more prodati kupcu, ki mu plača toliko, kolikor zahteva, — kajti samo z gotovino v rokah imamo pravico zahtevati, naj prodajalec popusti v ceni — sprejme ta »billet«, toda ker potrebuje sam denar, gre s tem »billetom« k diskonterju, ki prvega izdajatelja A sploh ne pozna, marveč pozna samo B, katerega smatra zanesljivim in zato mu posodi denar na A-jev »billet«, za katerega jamči B. Diskonter si pa za računa v dobro šest odstotkov kapitala in en odstotek provizije. Toda diskonter ni vzel tega iz lastne blagajne, marveč ga je dvignil v banki, ki je za vsak slučaj sprejela isti »billet«, za katerega jamči zopet diskonter, ki je dal za denar samo štiriodstotne obresti. Jasno je, da mora banka, ki ne pozna A, ne B, priznati diskonterjevo garancijo za najboljšo, ker ne more imeti povoda, da bi ne zaupala B, kateremu zaupa diskonter, niti A, kateremu je kreditiral B. Določenega dne, ko zapade zadolžnica, pošlje banka »billet« izdajatelju A, ki po zadolžnici plača, seveda če ima denar. Če pa nima denarja, si pridržijo banka diskonterja, ta pa drži B, a ta zopet A. Vse to dokazuje, da lahko kupimo blago, ne da bi ga morali plačati in v tem ni nič nenavadnega ali hudega, vsaj na prvi pogled ne, da si bi lahko trdili, da bi brez tega kreditnega sistema A nikoli ne kupil blaga od B po tako visoki ceni, a B bi ne dal diskonterju šestodstotnih obresti in enega odstotka provizije. V vsakem primeru je pa za to trgovino fiktivna podlaga tu, namreč blago. Toda ne zdi se vedno, da bi A moral kupovati blago od B. Pač pa se prav lahko zgodi, da B potrebuje denar. Gre k A in dobi, če je slednji postrežljiv in hvaležen, od njega »billet«, kjer morda figurira kupni ceni odgovarjajoče blago, ne da bi bilo v resnici dano. Zda to ni več zgolj »billet«, kajti »billet« je bil povišan s transakcijo v vrednost, če že ne v čast, dobiti naziv »billet de complaisance«. Pot naprej in nazaj je tu ista, toda namesto da bi se oprala kakor prej na solidno podlago blaga, sloni na peščenih tleh prevare. Ta prevara se je zdajnih deset let vladanja Ludvika Filipa zelo razpasla, k čemur je mnogo pripomoglo dejstvo, da so se ljudje posluževali teh

»billetov« pretirano in brez potrebe, ker so z njihovo pomočjo lahko kupovali blago ali izposajali si denar, ne da bi bila na razpolago odgovarjajoča valuta. Govori se sicer mnogo o tem, da trgovina in obrt v Franciji lepo napredujejo, ker se vidi, odnosno se hoče videti, kako so mnoge trgovine od tal do stropa založene z raznim blagom. Toda marsikaj, kar se vidi od daleč veliko, se razblini od blizu v nič.

Tak je bil gospodarski položaj v Parizu 1. 1847. Ruinirani trgovci in

obrtniki, ki niso mogli plačati svojih »billets de complaisance«, diskonterji, ki so deloma brez sledu izginili, deloma so se pa obesili, ker niso mogli niti odgovornosti za te »billets de complaisance«, katerih ni mogel plačati nihče, kdor je bil blizu bankrota. Dodajte temu še veliko politično razcepčenost, potem pa trdite, da je bila revolucija leta 1848 presenečenje, kakor so kričali v svoji omejenosti samo slepi in gluhi.

Newyorški krvnik umorjen

Iz Newyorka poročajo, da je bil tamniji krvnik Hubert zavratno umorjen. Našli so ga v kleti ustreljenega in je samomor popolnoma izključen. Zdi se, da gre za osveščeno sorodnika kakega justiciarnega zločinca. Newyorški krvnik je bil 12 let v službi in je v tem času justificiral okoli 140 zločincev. Zadnje čase je prejel več grožljivih pisem. Policija je prepričana, da je atentat izvršil pisec dotičnih pisem.

Vse kaže, da je osvešta edini vzrok atentata, kajti newyorški krvnik ni imel nobenih osebnih sovražnikov in je bil znan kot zelo miroljuben mož.

40-letnica Eifflovega stolpa

Znameniti Eifflov stolp v Parizu, največja stavba na svetu, je praznoval koncem marca 40 letnico, toda v Parizu se tega jubileja nihče ni spomnil. Stolp je sestavljen iz 1.500.000 delov in ima 25 milijonov vijakov. Zgradil ga je Aleksander Gustave Eiffel v 14 mesecih. Zadnji vijak so privili 7 dni pred otvoritvijo stolpa med razstavo 1. 1889. Arhitekta Huysman in Coppe sta dvomila, da bi se gradnja tega ogromnega stolpa posrečila, toda izkazalo se je, da sta se motila. Vse vesti, da je stolp slabo zgrajen in da ga bodo morali podreti, so bile izmišljene. Stolp stoji trdno in se ni bati, da bi se podrli.

Eifflov stolp so začeli graditi 1. 1887 in dovršeni je bil 30. marca 1889. Za njegov temelj je bilo treba izkopati 30.000 m³ zemlje in za gradnjo so porabili nad 9 milijonov funtov železa. Ko je zavihrala na stolpu francoska zastava, so oddali 21 topovskih strel in na vrhu stolpa so prižigali bengalični ogenj. Ing. Eiffel je povabil udeležence otvoritvi, naj si ogledajo Pariz z vrha orjaškega stolpa, toda vabilu so se odzvali samo nekateri kajti mnogi

se niso upali tako visoko. Ing. Eiffel je bil rojen 12. 1832 v Dijonu in se je poslavil kot graditelj železnih mostov. Železna vrata v Panamskem prelivu so njegovo delo. Umrl je 1. 1923. Zda mu postavijo pod stolpom spomenik. Eifflov stolp je skoro 80 m višji od največjega ameriškega nebotičnika Woolworth Building v Newyorku.

Smrt slavnega pariškega klovna

V Parizu so te dni položili k večnemu počitku dva slavnega moža: maršala Focha in generala Saraila. Zato ni čudno, da je vsa pariška javnost prezrla pogreba bivšega slovitega ljubljence Pariza, cirkuškega klovna Desireja Bijou. Pokopali so ga neopaženo in samo njegovi ožji prijatelji, ki so bili zvedeli za pogreb, so ga spremili na zadnji poti.

Bijou je bil nekoč eden najznamenitejših pariških komikov in klovnov. Duhovit, dovtipen, šegav in strupen satirik, si je kmalu pridobil naklonjenost pariške publike. Prihranil si je lepo premoženje in je otvoril lastno cirkuško podjetje. Takrat je bil na višku svoje slave. Toda sreča je opotea in Bijou je kmalu zopet začel v bedo in siromaštvo. Na stara leta je bil siromak, od vsega imetja mu je ostal samo cirkuški voz, ki mu je služil za prenočišče. Letošnja ostra zima pa je bila zanj usodna. V mrzlem, nekurenem cirkuškem vozu se je siromak prehladil in težko zbolel. En dan po Fochevi smrti je umrl.

Pogreba so se udeležili vsi pariški klovni, celo vsi trije bratje Fratellini so bili v žalnem sprevodu. Pokopali so ga na pokopališču Pantin, na grobu se je od svojega pokojnega kolega poslovil starejši Fratellini, ki se je obenem zavzel za pokopnikovo mladoletno hčerko, za katero bo očetovsko skrbel.

Advokat Leon TORNAGO

je otvoril svojo odvetniško pisarno
v Ljubljani, Šelenburgova ul. 7/1.
(Poslopje Jadranske podunavske banke) 748

Krušno moko

in vse mlevske izdelke
vednosveže dobite pri
A. M. Zorman
Ljubljana, Stari trg 32

Naša
naklada!

se je radi pocenitve lista dvignila na

12.000

dnevno.

zato bo vsak uvidel vrednost naše insercije. Mali oglasi v »Slov. Narod« so največja, najbolj čitana, najcenejša in najuspešnejša posredovalnica za službe, prodaje, nakup, priporočila itd.

Reorganizacijo administracije

po ameriškem

KARDEX sistemu

je izvršilo že več kot 100 večjih podjetij v naši državi. Sedaj je na vrsti Slovenija. Organizator Kاردex gen. zastopstva g. V. Fried je dospel v Ljubljano, da stopi v zvezo s tozadevnimi gospodarskimi krogi.

Prosi se interese, da svoj naslov puste pri vratarju »Hotela Slon« do 12. aprila

Makulturni papir

kg à Din 4⁰⁰

prodaja urada »Slov. Naroda«

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah.
Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne
odgovarjamo. — Najmanjši oglaš Din 5⁰⁰

Vrtnar

vešč, se išče s 1. majem. Oženjen, brez otrok, marljiv, trezen in zanesljiv, z dobrimi spretnostmi. Urejeno stanovanje na razpolago. Obširne ponudbe s prepisi sprejema na gosp. Elisabeth Rein, Zagreb, Trenkova ul. 12/1. 747

Kot sostanovalko

sprejemam solidno žensko. Istotam se proda tudi dobro ohranjen

otroški voziček

Vpraša se od 6 ure zvečer naprej na Cankarjevem nabrežju 3/III.

Trgov. pomočnica

(začetnica) manufakturne stroke. Išče mesta v Sloveniji na delu. Pisarne ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod št. »Poštene/753«.

Restavr. štedilnik

Se v dobrem stanju in več starih vinskih sodov poceni proda Leopold Zorč v Kranjski gori. 753

Malinska na otoku

Krku

»HOTEL DRAGA«

v neposredni bližini kopališča, zdrav borovnega gozda, krasna terasa, sobe s razgledom na morje, izvrstna later. kuhinja, cene 60—65 Din za dan in osebo. 690

D. M. C.

znamvanec, perli - prejica. Mouliné, kranec C. M. S. in »Ara«, kvačkanec, kronsko, guliver in Lord svilo razne čipke, zobčke, vezene, trakove, gumbe in zapone za plašče, lišp, bisernice, za moške obleke, za destne, ovratne, lastiko široko in ozko, vezalke priporočila po najnižjih cenah

Osvold DOBEIC, Ljubljana

Pred škofijo št. 15

Velika zaloga in izbira dišečega mila.

Posteljo

dobro ohranjeno, kupim Pouditi Sv. Petra c. 44, prišče, levo. 756

Preklic.

Gz. Antonu Lotrič iz Železnikov in Antonu Peternej iz Javorja nad Šk. Loko preklicujemo s tem dana jini pooblastila. — Ljubljana, 9. IV. 1929. — Upravništvo lista »Slovija«. 749

Sladkega sena

3 vagone zdravega, vezanega, ima takoj naprodaj Franc Komovec, trgovec in gostilničar ter posestnik v Lazah pri Planini. Cena po dogovoru. 754

Spalne divane,

otomane

žimnice in vse tapetniške izdelke kupite najceneje in najboljše pri FRAN JAGER, tapetnik Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29. 24/1.

Ribje olje

sveže, najkakovostnejše, in le karne dr. O. Picot-ja v Ljubljani, se priporoča blodim, slabotnim vebam. 257

Sprejme se vajenec

za pilarsko obrt. — Pilar Ivan Figar, Ljubljana, Vošnjakova ulica št. 6. 526

Steklarska dela

pri novih stavbah, kakor vsa ostala dela izvršuje točno in po zmerenih cenah Franjo ZRNEC, steklar, Ljubljana, Pred škofijo 10. 580

Dvornadstropna hiša

(2 trakta), mirna lega, v Ljubljani, naprodaj. Naslov pove uprava tega lista. 533

Naznanilo.

Cenjenemu p. n. občinstvu in vsem mojim odjemalcem vjudno naznanjam, da otvorim dne 10. aprila na Cankarjevem nabrežju št. 5 (p. Stari ribji trg) vinotoč in delikatesno trgovino, moderno in bistveno urejeno. Točil bom samo izvrstna pristana vina, ki so bila kot taka priznana na rimski razstavi in odlikovana z zlato lozgo. Razen tega bodo na razpolago razni likeri in desertna vina ter različna mizna jedila. Posrežba točna in solidna cena. Za običen obisk se priporoča trdnica Brada Lassa. 746

Organizatorja

kot zastopnika za Ljubljano in okolico išče gen. zastopstvo

Kardex sistema

Evalut sistema in

Remington knjigovodskih strojev

Samo oni reflektanti kateri razpolagajo z večletno administrativno in komercijelno prakso, pridejo v poštev.

Ponudbe na D. FRIED, »HOTEL SLON«, do 12. aprila.

44-L Priporočamo Vam

PUCH KOLESA

ki so vedno najboljša!

Dobe se po solidni ceni, tudi na obroke le pri trdki

IGN. VOK

LJUBLJANA - NOVO MESTO

Moja nepozabna, preljudna mama, oziroma tasta in sestra, gospa

Lucija Kunasz roj. Beden

je danes dne 9. t. m. po dolgi in mukopolni bolezni mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se vrši v četrtek ob 16. iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 40, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. aprila 1929.

Klota, Ciril Likar

Levec, brač, Marija, Katarina, sestri.